

Република Србија
Републички секретаријат за
јавне политике
Број: 011-00-91/2022-02
9. јануар 2023. године
Влајковићева 10
Београд

**МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА
ПИТАЊА**

Београд
Немањина 22-26

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Нацрт закона о безбедности и здрављу на раду

У вези са вашим дописом број: 011-00-378/2022-05 којим сте Републичком секретаријату за јавне политике 14. децембра 2022. године доставили на мишљење Нацрт закона о безбедности и здрављу на раду (у даљем тексту: Нацрт закона) са анализом ефеката прописа и образложењем Нацрта закона, обавештавамо вас о следећем:

Чланом 15. став 1. тачка 7) Нацрта закона прописана је дужност послодавца да ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности.

Мишљења смо да је обавеза периодичног прегледа и провере услова радне средине и средстава за рад могућа само ако је под непосредном контролом послодавца, односно да послодавац није у могућности да периодично испитује и прегледа све објекте који могу представљати радну средину код рада на даљину и рада од куће. Имајући у виду да овако прописану обавезу послодавац не може да испуни и да иста у одређеним ситуацијама није у сагласности са уставним начелом неповредивости стана, предлагемо прецизирање одредбе члана 15. став 1. тачка 7) Нацрта закона тако да гласи:

„7) ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа радне средине која је под непосредном контролом послодавца и провере средстава за рад, и то: прегледа и провере опреме за рад, прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности;“.

Чланом 16. став 1. Нацрта закона, између осталог, прописана је дужност послодавца да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини. Како код послодавца може постојати више радних места са истим условима рада, сматрамо да је потребно оставити могућност да се у акту о процени ризика оваква радна места групишу чиме би се за послодавца значајно смањили трошкови процене ризика, а такође не би постојала ни обавеза измене акта о процени ризика приликом увођења новог радног места сродног по условима рада.

Стога, предлажемо допуну овог става тако да гласи: „Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини, односно типове радних места, сродних по условима рада и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.”.

Чланом 33. став 1. у тачки 4) Нацрта закона прописана је дужност послодавца да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад код промене радног процеса. Мишљења смо да је на овакав начин обавеза послодавца широко постављена и да у случајевима када до промене радног процеса, која се састоји у томе да се одређена фаза из дотадашњег радног процеса укида, није потребно да запослени поново пролази кроз обуку за безбедан и здрав рад за који је већ обучен. Из наведених разлога предлажемо допуну члана 33. став 1. тачка 4) тако да гласи:

„4) код промене радног процеса, који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.”.

Чланом 61. став 1. тачка 3) Нацрта закона је прописано да запослени, представник запослених и/или Одбор имају право да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду, присуствују инспекцијском надзору, као и да поднесу примедбе и запажања.

Поред наведеног, ставом 2. истог члана је прописано да запослени, представник запослених и/или Одбор не смеју да буду стављени у неповољан положај због својих активности.

Имајући у виду наведено, позивамо предлагача да запосленом, представнику запослених и/или Одбору омогући да добију записник о инспекцијском надзору и да на њега у писаном облику стави примедбе у року од пет радних дана од његовог пријема, како би имао иста права која има и послодавац (надзирани субјект) у складу са чланом 36. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 (др. закон) и 95/18.

Важност наведеног права на пријем записника и стављање примедби, посебно истичемо имајући у виду да је Нацртом закона прописано да запослени има право да одбије да ради у случајевима прописаним чланом 39. став 1 Нацрта закона, односно да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада у складу са ставом 3. истог члана. Имајући у виду да је неоправдано одбијање обављања послова један од разлога за отказивање уговора о раду запосленом у складу са чланом 179. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 (УС), 113/17, 95/18 (Аутентично тумачење)), сматрамо да је у овом случају неопходно да инспекција рада омогући равноправан статус запосленог, представника запослених и/или Одбора и послодавца.

У складу са наведеним позивамо предлагача да измени одредбу члана 61. став 1. тачка 3), тако да гласи:

„3) захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду, присуствују инспекцијском надзору, као и да у писаном облику ставе примедбе и запажања на достављени записник о инспекцијском надзору у року од пет радних дана од његовог пријема.”

Поред наведеног, Секретаријат је претходном контролом административних поступака идентификовао да није омогућено електронско подношење захтева за поступке:

- Лиценца за обављање послова координатора у фази израде пројекта,
- Лиценца за обављање послова координатора у фази извођења радова,

- Лиценца за обављање послова одговорног лица за испитивање услова радне средине – биолошких штетности,

- Лиценца за обављање послова одговорног лица за преглед и проверу опреме за рад и преглед и испитивање електричних и громобранских инсталација.

Имајући у виду да је чл. 39. и 53. Закона о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18) орган је дужан да омогући пријем електронског поднеска преко Портала еУправа, другог електронског јединственог управног места или другим путем достављања између органа и корисника, у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању, позивамо предлагача да омогући подношење захтева у електронској форми .

Овим путем уједно подсећамо на обавезу прописану чланом 14. став 1. тачка 1) Закона о регистру административних поступака („Службени гласник РС” број 44/21) да је орган у обавези да податке у вези са новим, односно изменама постојећих поступака упише у Регистар административних поступака најкасније до дана ступања на снагу прописа.

На основу наведеног, а у складу са чл. 47, 48 и 49. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19), Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да Нацрт закона садржи потпуну анализу ефеката прописа.

 Директор
Бојана Тошић